

Protokół

15. posiedzenia, 5. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 1. maja 1900 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czternastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 1. maja 1900 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji dla reformy agrarnej Ls.: 3792, 3793, 3794, 3814 do 3849, 3869, 3870.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 3795, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3852, 3871.

Komisji szkolnej Ls.: 3884, 3888.

Komisji administracyjnej Ls.: 3796.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 3885.

Komisji petycyjnej Ls.: 3802, 3873.

Komisji przemysłowej Ls.: 3803 do 3811.

Komisji drogowej Ls.: 3812, 3813, 3887.

Komisji kolejowej Ls.: 3851.

Komisji sanitarnej Ls.: 3872.

Komisji gminnej Ls.: 3874.

P. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na interpelacye:

1) p. Abrahamowicza i towarzyszy w sprawie niedostatecznej ochrony własności w mieście Lwowie i okolicy ze strony organów policyjnych;

2) p. Abrahamowicza i towarzyszy w sprawie wniesienia przez c. k. Rząd projektu ustawy o poborze, na cele krajowe, dodatków krajowych do państwowego podatku konsumcyjnego od wódki i piwa;

3) p. Gołuchowskiego Adama i towarzyszy, w sprawie użytkowania przez mieszkańców gminy Zielona gruntów położonych na terytorium rosyjskiem;

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger odpowiada na interpelację p. Nowakowskiego i towarzyszy w sprawie gospodarki gminnej w Wyszatycach;

Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz odpowiada na interpelację p. Merunowicza i towarzyszy w sprawie regulacji rzeki Peitwi.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Brzozowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej brzozowsko-rymanowskiej z odnogą do Krościenka.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Brzozowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej brzozowsko-rymanowskiej z odnogą do Krościenka.

Art. I.

Radzie powiatowej w Brzozowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej brzozowsko-rymanowskiej z odnogą do Krościenka, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ustęp 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kraj. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta drogowego na dwóch stacjach pobierać należy według następującego wymiaru:

A) W Trześniowie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

B) W Haczowie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Opłatę myta mostowego na jednej stacyi w Haczowie, mianowicie od mostu na rzece Wisłoku, pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od pięciu świń lub cieląt i od dzieściu owiec 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Włościanie gminy Haczowa wolni są od wszelkiej opłaty, ustanowionej na stacyi drogowo-mostowej w Haczowie.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 10. lipca 1897, Dz. ust. kra.

Nr. 45, którą nadane było Radzie powiatowej w Brzozowie, prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej brzozowsko-rymanowskiej z odnogą do Krościenka.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o stanie szkół średnich (dokończenie rozprawy szczegółowej).

Marszałek oznajmia, iż wskutek braku kompletu uchwała na ostatniem posiedzeniu zapadła nad poprawką p. Soleskiego, do 7 wniosku komisji nie jest ważną, wskutek tego zarządza ponownie nad tą poprawką głosowanie.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Soleskiego, która opiewa:

po słowach „przyjmuje się do wiadomości“ umieścić: zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, by ponownie zwołał zeszłoroczną ankietę szkolną celem szczegółowego opracowania wniosku większości i mniejszości ankiety.

Izba odrzuca poprawkę powyższą p. Soleskiego, za którą głosowało 28 posłów.

Sprawozdawca czyta, zaznaczywszy poprzednio, że do spisu petycyj załatwionych przez komisję, a wyliczonych po wniosku 8 komisji dodać należy, po cyfrze „1513“ cyfrę 2842“ opuszczoną przez pomyłkę:

8. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przedłożył Sejmowi krajowemu projekt ustawy o wyższych szkołach wydziałowych męskich, oparty na następujących zasadach:

a) szkoła wydziałowa męska wyższa obejmować będzie kurs nauki trzechletni dla pogłębienia i rozszerzenia nauki udzielanej w szkole wydziałowej trzyleksowej, obecnie istniejącej i mającej z nią tworzyć jedną całość;

b) ukończenie szkoły wydziałowej wyższej uprawniać będzie do wstąpienia do wszystkich gałęzi służby publicznej, które nie wymagają studyów uniwersyteckich lub specjalnych oraz do służby jednorocznej wojskowej;

c) koszta założenia i utrzymania szkoły wydziałowej wyższej rozkładają się w ten sposób, że wszystkie jej rzeczowe potrzeby pokrywać będzie gmina, zaś wydatek na pobory nauczycieli w połowie fundusz krajowy, a w połowie tytułem subwencji skarbu państwa;

d) założenie każdej szkoły wydziałowej męskiej wyższej zależeć będzie od porozumienia się Reprezentacji gminnej, Sejmowi krajowemu i c. k. Rządu;

e) nauczycielom wyższej szkoły wydziałowej zapewnione będą pobory nauczycieli szkół ćwiczeń przy seminariach nauczycielskich.

f) zakładanie szkół takich z językiem wykładowym ruskim winno być umożliwione.

Tem samem załatwione są petycje do Ls. 366, 528, 634, 772, 822, 1160, 1486, 1513 i 2842.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Bobrzyński.

P. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oświadcza, iż do głosu za pisani są: pp. Czartoryski, Zoll, Kramarczyk, Kozłowski, Romanowicz, Rotter, i wzywa posłów do oświadczenia się, kto z zapisanych do głosu posłów jest „za“ a kto „przeciw“ wnioskowi komisji.

Na zapytanie Marszałka oświadczają się za wnioskiem komisji pp. Czartoryski, Zoll, Kozłowski, przeciw temuż wnioskowi pp. Kramarczyk, Romanowicz i Rotter.

Marszałek wzywa zapisanych posłów do wyboru mówców generalnych.

Marszałek oświadcza po chwili, iż mowcą generalnym „przeciw“ wnioskowi 8 komisji, wybrany został p. Rotter, „za“ wnioskiem 8 komisji p. Czartoryski, i udziela głosu mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi 8 komisji p. Rotterowi.

Przemawia p. Rotter i stawia wniosek, by w miejsce wniosku 8 komisji, uchwalić następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby po zasięgnięciu opinii krajowej komisji dla spraw przemysłowych, i w porozumieniu z Radą szkolną krajową ułożył projekt uzupełnienia dzisiejszej 3 klasowej męskiej szkoły wydziałowej 3 letnim kursem przemysłowym lub handlowym.

Izba popiera powyższy wniosek p. Rottera.

Przemawia p. Czartoryski, jako generalny mowca za wnioskiem komisji.

Podczas przemówienia p. Czartoryskiego obejmuje przewodnictwo obrad Sejmowych zastępca Marszałka krajowego ks. Biskup Czechowicz.

Przemawia p. sprawozdawca.

Podczas przemówienia p. sprawozdawcy Marszałek krajowy obejmuje napowrót przewodnictwo obrad sejmowych.

P. Kramarczyk wnosi na imienne głosowanie nad 8 wnioskiem komisji.

Marszałek podaje do poparcia wniosek formalny p. Kramarczyka o imienne głosowanie nad wnioskiem 8 komisji.

Izba popiera wniosek imiennego głosowania.

Marszałek oświadcza, iż 31 posłów poparło wniosek formalny p. Kramarczyka na imienne głosowanie.

Marszałek oświadcza, iż imiennego głosowania przedmiotem będzie wniosek powyższy p. Rottera, mający zastąpić 8 wniosków komisji który Marszałek odczytuje, i wzywa posłów, aby ci, którzy są za odczytany wnioskami p. Rottera, głosowali „tak“ zaś przeciw temu wnioskowi p. Rottera „nie“.

Sekretarz p. Urbański odczytuje imienny spis posłów.

Przez „nie“ głosują posłowie.

Abraham, Abrahamowicz, Badeni Kazimierz, Barwiński, Bednarski, Białoskórski, Bielański, Bobrzyński, Borkowski, Brunicki, Brykczyński, Cielecki, Cieński, Czartoryski, Czaykowski Wiktor, Czechowicz, Dunajewski, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Dzieduszycki Wojciech, Gniewosz, Gnoiński, Gołuchowski, Gorayski, Górski, Hamorak, Horodyski, Hupka, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Karatnicki, Korytowski, Kostheim, Kozłowski, Kraiński Wincenty, Kraiński Władysław, Krasiecki, Krzysztofowicz, Kulczycki, Lubomirski, Męciński, Michałowski Józef, Niezabitoski Witold, Osuchowski, Paszkowski, Piłat, Potocki Andrzej, Potocki Roman, Puzyna Julian, Rozwadowski, Sanguszek, Schnell, Scipio, Sękowski, Skrzyński Adam, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Stadnicki, Starzyński, Szeptycki Jan, Tarnowski Stanisław, Tarnowski Zdzisław, Theodorowicz,

Torosiewicz Emil, Torosiewicz Mikołaj, Trzeciecki, Tyszkowski, Urbański, Vivien, Wachnianin, Wodzicki, Zaleski, Zoll.

Przez „tak“ głosują posłowie :

Bernadzikowski, Bojko, Data, Dworski, Goldmann, Górka, Jabłoński, Jahl, Klemensiewicz, Kramarczyk, Krempa, Merunowicz, Milan, Niebyłowiec, Nowakowski, Olpiński, Ostapczuk, Potoczek, Rayski, Romanowicz, Rotter, Słotwiński. Soleski, Średniawski, Stojalowski, Styła, Szwed, Warzecha, Weigel, Winniczuk, Wiśniewski, Witosławski, Wójcik, Żardecki.

Marszałek stwierdza, że za wnioskiem p. Rottera głosowało 34, przeciw 73 posłów, wniosek p. Rottera zatem upadł.

Izba uchwała w oddzielnem głosowaniu 8 wniosków komisji.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad rezolucją p. Cieleckiego, którą odczytuje w następującem brzmieniu :

Sejm wzywa władze szkolne przy zamianowywaniu katechetów w szkołach średnich — porozumieć się z odnośnymi Ordynaryatami w tym kierunku także, aby na te posady mianowanymi byli zawsze najzdolniejsi jako nauczyciele, umiejący przemawiać do serc młodzieży.

Przemawia p. Cielecki.

Izba popiera rezolucję p. Cieleckiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje rezolucję powyższą p. Cieleckiego.

Izba uchwała rezolucję p. Cieleckiego, na którą p. sprawozdawca się zgodził.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej w sprawie wcielenia gminy Skole wieś do miasteczka Skole.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy i uznać zarazem tą uchwałą za załatwioną petycję mieszkańców wsi Skole, przeciwnych połączeniu jej z miasteczkiem l. s. 702/1900.

U s t a w a

z dnia o wcieleniu wsi Skole do miasteczka Skole, powiatu stryjskiego, stosownie do postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896, Nr. 51, Dz. ust. kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam :

Art. I.

Gmina Skole wieś, powiatu Stryjskiego, zostaje w myśl postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 nr. 51. Dz. u. kraj. wcielona do gminy Skole miasteczko tegoż powiatu.

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość, i uzyskane z nich dochody służyć mają na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań, pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki :

a) Każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

b) Obie połączone gminy pozostają przy prawach odrębnego użytkowania swoich lasów gminnych. Najdalej do roku po dokonaniu połączenia uchwali Rada gminna sposób użytkowania, z ograniczeniem ilości wyrębu rocznego, do planu gospodarczego, zapewniającego utrzymanie lasów. Uchwała Rady gminnej, ustanawiająca sposób użytkowania lasów gminnych, ma być zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

c) Kapitał 6000 złr. w. a. będący własnością wsi Skole, ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89036, 89038 i 89044, a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z dnia 1 lutego 1895, l. 179013 na 1.600 złr. w. a. będący własnością wsi Skole, użyty ma być na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skole pod zarządem komitetu, składającego się z pięciu członków, wybranego przez reprezentację gminy połączonej z pomiędzy mieszkańców dotychczasowej wsi Skole, i pod nadzorem reprezentacji gminy połączonej. Użycie kapitałów lub odsetek kasy pożyczkowej na inne cele może nastąpić tylko za zezwoleniem komitetu zarządzającego tą kasą.

d) Na spłatę długów miasteczka Skole, istniejących z dniem połączenia obu gmin, użyty ma być dochód z rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia, i w tym czasie mają być obie Rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd dla połączonej gminy ustanowiony, i wybory do jej nowej Rady rozpisane.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Dzieduszycki Karol.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisji.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Vayhinger.

P. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapini są pp. Dzieduszycki Karol, Wachnianin i Borkowski, i wzywa posłów, którzy się do głosu zapisali, by oświadczyli, kto jest „za“, a kto „przeciw“ wnioskowi komisji.

P. Dzieduszycki Karol oświadcza, że jest „za“; pp. Wachnianin i Borkowski oświadczenia „przeciw“ wnioskowi komisji.

Marszałek wzywa posłów, którzy są „przeciw“ wnioskowi komisji, by wybrali, mowców generalnych.

Przemawia wybrany mowcą generalnym „przeciw“ wnioskowi komisji p. Wachnianin.

Przemawia p. Dzieduszycki Klemens jako mowca generalny „za“ wnioskami komisji.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek wzywa mowcę, by cofnął wypowiedziane przez niego słowo „kłamstwo“.

P. sprawozdawca p. Merunowicz cofa to słowo.

Marszałek oświadcza, iż wobec cofnięcia przez p. sprawozdawcę słowa niewłaściwego, uważa sprawę za załatwioną.

Przemawia p. sprawozdawca w dalszym ciągu.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Wachnianin.

Przemawia dla sprostowania faktu p. sprawozdawca Merunowicz.

P. Wachnianin wnosi, by nad jego wnioskiem przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisji, głosowano imiennie.

Izba odrzuca ten formalny wniosek p. Wachnianina, za którym oświadczyło się 28 posłów.

Marszałek zapytuje p. Stojałowskiego, czy stawia wniosek odesłania sprawozda-

nia komisji do Wydziału krajowego dla ponownego zbadania, czy też przyłącza się do wniosku p. Wachnianina, by przejść do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisji.

P. Stojałowski oświadcza, iż utrzymuje swój wniosek odesłania sprawozdania komisji do Wydziału krajowego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stojałowskiego, a następnie oddzielnie odrzuca Izba formalny wniosek p. Wachnianina.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gmina Skole wieś, powiatu Stryjskiego, zostaje w myśl postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896 nr. 51. Dz. u. kraj. wcieloną do gminy Skole miasteczko tegoż powiatu.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Tak ruchomy i nieruchomy majątek, jak i dobro obu gmin łączy się w jedną całość, i uzyskane z nich dochody służyć mają na pokrycie wydatków gminnych, jak niemniej zobowiązań, pozostałych po obu gminach.

Od powyższej zasady ustanawia się następujące wyjątki:

a) Każda z połączonych gmin zostaje przy swoich prawach użytkowania pastwisk gminnych, tak samo pozostają nienaruszone prawa do użytkowania wspólnych pastwisk.

b) Obie połączone gminy pozostają przy prawach odrębnego użytkowania swoich lasów gminnych. Najdalej do roku po doko-

nanem połączeniu uchwali Rada gminna sposób użytkowania, z ograniczeniem ilości wyrębu rocznego, do planu gospodarczego, zapewniającego utrzymanie lasów. Uchwała Rady gminnej, ustanawiająca sposób użytkowania lasów gminnych, ma być zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

c) Kapitał 6000 złr. w. a., będący własnością wsi Skole, ulokowany na książeczkach kasy oszczędności we Lwowie Nr. 89036, 89038 i 89044, a znajdujący się w depozycie Wydziału powiatowego, jak niemniej zapis długu państwa z d. 1. lutego 1895, l. 179013 na 1.600 złr. w. a., będący własnością wsi Skole, użyty ma być na założenie kasy pożyczkowej dla członków dotychczasowej wsi Skole pod zarządem komitetu, składającego się z pięciu członków, wybranego przez reprezentację gminy połączonej z pomiędzy mieszkańców dotychczasowej wsi Skole, i pod nadzorem reprezentantów gminy połączonej. Użycie kapitałów lub odsetek kasy pożyczkowej na inne cele może nastąpić tylko za zezwoleniem komitetu zarządzającego tą kasą.

d) Na spłatę długów miasteczka Skole, istniejących z dniem połączenia obu gmin, użyty ma być dochód z rzeźni, będącej dotychczas własnością miasteczka.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi poprawkę, by w drugim wierszu Art. II. zamiast słowa „łączy się“, umieścić słowa „nie łączą się“:

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Przemawia p. Okuniewski, i zgłasza rezolucję osobną na wypadek uchwalenia wniosków komisji t. j. ustawy.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Vayhinger.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oświadcza, iż w razie uchwalenia poprawki p. Wachnianina do Art. II. odpadłby Art. III projektu ustawy.

Izba odrzuca poprawkę p. Wachnianina, a następnie uchwała w oddzielnem głosowaniu Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia, i w tym czasie mają być obie Rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd dla połączonej gminy ustanowiony, i wybory do jej nowej Rady rozpisanie.

Przemawia p. Wachnianin i wnosi następującą poprawkę w miejsce Art. III. według wniosku komisji:

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem wykazania spłaty długów przez miasto Skole.

Dzień wejścia w życie ustawy ma być ogłoszony w dzienniku ustaw krajowych, i w tym czasie mają być obie Rady gminne rozwiązane, tymczasowy zarząd dla połączonej gminy ustanowiony, i wybory do jej nowej Rady rozpisanie.

Izba popiera poprawkę p. Wachnianina.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania.

Izba odrzuca poprawkę powyższą p. Wachnianina, za którą głosowało 22 posłów, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia o wcieleniu wsi Skole do miasteczka Skole, powiatu stryjskiego, stosownie do postanowień §. 96. ustawy z dnia 3. lipca 1896, Nr. 51, Dz. ust. kraj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oświadcza, iż p. Okuniewski wniósł na wypadek uchwalenia ustawy następującą rezolucję, którą Marszałek odstępuje:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby sporządził spis obecnej ludności wsi Skole, której, a względnie której spadkobiercom, ma na przyszłość przysługiwać prawo zastrzeżone wyjątkami Art. II.

Przemawia p. Okuniewski.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucją przemawia p. sprawozdawca i stawia formalny wniosek na odesłanie rezolucji p. Okuniewskiego do komisji gminnej z wezwaniem, by o tej rezolucji złożyła sprawozdanie jeszcze w ciągu bieżącej sesji sejmowej.

Izba uchwała wniosek formalny p. sprawozdawcy, odesłania rezolucji p. Okuniewskiego do komisji gminnej, z wezwaniem, aby jeszcze w ciągu bieżącej sesji złożyła w powyższym przedmiocie sprawozdanie.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

11. Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony | czytania sprawozdania, odczytuje następu-
na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od | jące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 2. grudnia 1899 l. 79101 o popie-
raniu kultury krajowej na polu budowlı wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na lokalne regulacye rzek niespławnych w myśl uchwały
swej z dnia 6. października 1882 w rub. XIII. poz. 210 wydatków na rok 1900 na-
stępujące zasiłki:

a) na regulacyę Skawy między Wadowicami a Witanowi- cami IV rata	5.516 K.
b) na regulacyę Raby pod Winiarami i Niezdowem, III rata (ostatnia)	7.572 „
c) na regulacyę Dunajca	
1. pod Maszkowicami i Jazowskiem, II rata	13.438 K.
2. od Gołgowic do ujścia Popradu, III rata	18.094 „
3. pod Drużkowem i Filipowicami, III rata	—.—
4. między Zawodziem a Zgłobicami, III rata	14.094 „ 45.626 „
d) na regulacyę Wisłoki od Dąbia do Tuszyńy i od Rze- mienia do Rzysk, II rata	
e) na regulacyę Sanu pod Korytnikami i Krasiecznym, IV rata (ostatnia)	3.680 „
f) na regulacyę Wisłoka	
1. od Babic do Zarzeca, V rata	9.586 „
2. pod Dobrzechowem, II rata (ostatnia)	9.436 „
3. pod Trzebowńiskiem i Łukawcem, IV rata	—.— 19.022 „
g) na regulacyę Wiszni pod Nienowicami i Michałówką IV rata	—.—
h) na regulacyę Świcy pod Sokołowem i Łanami sokoło- wskimi VI rata	5.000 „
i) na premiowanie zawikłania odsypisk	1.000 „
Ogółem	87.416 K.

III. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl
uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rub. XIII poz. 213 wydatków na rok
1900 następujące zasiłki:

a) na konserwację osuszenia bagien w Rudnikach (do r. 1908)	2.800 K.
b) na drenowanie gruntów włościańskich :	
1. w Rudawie i Radwanowicach (pow. Chrzanów) I rata .	3.208 K.
2. w Szebniach i Bierówce (pow. Jasło)	2.900 „
3. w Roztokach (pow. Jasło)	1.834 „
4. w Czeluśnicy (pow. Jasło) I rata	3.000 „ 10.942 K.
c) na ubezpieczenie brzegów Wisłoka pod Białobrzegami .	
(pow. Krosno)	3.780 „
d) na regulację Iubaczówki pod Rudawą II rata . .	5.288 „
e) na regulację Szkła pod Łazami i Charytanami, I rata .	4.922 „
f) na osuszenie gruntów w Wierzchosławicach i Rudce	
(pow. Tarnów)	3.800 „
g) na osuszenie przysiółka Wydrze ad Grębów (pow.	
Tarnobrzeg)	7.550 „
h) na osuszenie łąk i pastwisk w Hruszowie i Budomierzu	
(pow. Jaworów)	2.314 „
i) na osuszenie gruntów w Jabłonówce i Pobużanach	
(pow. Kamionka)	9.648 „
k) na osuszenie gruntów w Pinianach, Kalinowie, Koniu-	
szkach siemianowskich i Chłopczykach (pow. Sambor i Rudki)	
I rata	16.250 „
l) na osuszenie gruntów w Żurawnie i Pobereżu (pow.	
Żydaczów) I rata	6.600 „
m) na osuszenie gruntów w Hanowcach i Popławnikach	
(pow. Rohatyn), zasiłek dodatkowy	2.000 „
n) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk :	
1. w Nowym Targu	1.000 „
2. w Olesku i Kontach	700 „
3. w Stojanówce i Wolicy baryłowej	1.000 „
4. w Ożomli	500 „
5. w Hnilicach wielkich	500 „
6. w Ubiniu	500 „
7. w Glinianach	500 „
8. w Czernicy	1.000 „
9. w Żukowie	1.000 „

10. w innych miejscowościach kraju	2.000 „ 8.700 K.
o) na subwencyowanie fabryk drenarskich	10.000 „
p) do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 „
Ogółem	<hr/> 104.594 K.

IV. Sejm powiększa personal biura melioracyjnego o jednego inżyniera I klasy z powodu utworzenia ekspozytury tego biura w Jarosławiu, która w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. marca 1899 z początkiem roku 1900 ma być otwartą.

V. Sejm uchwala ./• załączone projekty ustaw:

- 1, o regulacji potoku Pustej (Radosławki) z dopływami.
2. o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.
3. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Przegnojówce z dopływami.

VI. Sejm przyznaje na rok 1900 dotację na konserwację robót regulacyjnych na potoku Przegnojówce w kwocie 1.000 K.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot prelininowanych w rubr. XIII. dziale B. na rok 1900 do końca lutego 1902 a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1 jak najrychlej przedłożył do najwyższej sankcyi uchwalony dnia 9. lutego 1897 projekt ustawy o regulacji górnego Dniestru z dopływami;

2. na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w r. 1900 zasiłek 10.000 Koron z państwowej dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye.

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dalsze obwałowanie prawego brzegu Wisły pomiędzy Podgórzem a Niepołomicami w możliwie najkrótszym czasie podjął.

X. Petycyje l. S. 178 miasteczka Maków, o regulację Skawy, l. S. 559 gminy Łączki o regulację Dunajca, l. S. 536 miasta Halicza o regulację Łukwi i l. S. 802 gminy Lisiatycze o regulację Stryja odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

XI. Petycyje l. S. 93 gminy Gawłówek o wykonanie przekopu na Rabie, l. S. 778 gminy Lutcza o regulację Stobnicy, l. S. 821 miasta Rzeszowa o regulację Mikoszek, l. S. 1.399 Feliksa Leszczyńskiego o subwencyę na drenowanie, l. S. 1.484 gminy Hankówka o regulację Jasiółki, l. S. 1606 gminy Przylasek rusiecki o zmianę trasy lewego wału Wisły, w powiecie krakowskim, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Wójcik.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 2. grudnia 1899 l. 79101 o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek I komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na lokalne regulacje rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rub. XIII. poz. 210 wydatków na rok 1900 następujące zasiłki.

a) na regulację Skawy między Wadowicami a Witanowicami, IV rata	5.516 K.
b) na regulację Raby pod Winiarami i Niezdowem, III rata (ostatnia)	7.572 „
c) na regulację Dunajca	
1. pod Maszkowicami i Jazowskiem, II. rata	13.438 K.
2. od Gołgowic do ujścia Popradu III. rata	18.094 „
3. pod Drużkowem i Filipowicami, III. rata	— —
4. między Zawodziem a Zgłobicami, III rata	14.094 „ 45.626 „
d) na regulację Wisłoki od Dąbia do Tuszyńny i od Rzemieni do Rżysk, II. rata	„
e) na regulację Sanu pod Korytnikami i Krasiczynem, IV rata (ostatnia)	3.680 „
f) na regulację Wisłoka	
1. od Babic do Zarzecza, V rata	9.586 „
2. pod Dobrzechowem, II rata (ostatnia)	9.436 „
3. pod Trzebownikiem i Łukawcem, IV rata	— — 19.022 „
g) na regulację Wiszni pod Nienowicami i Michałówką IV rata	— —
h) na regulację Świcy pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi VI rata	5.000 „
i) na premiowanie zawikłania odsypisk	1.000 „
Ogółem	87.416 K.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26 listopada 1889 w rub. XIII. poz. 213 wydatków na rok 1900 następujące zasiłki:

a) na konserwację osuszenia bagien w Rudnikach (do r. 1908)	2.800 K.
b) na drenowanie gruntów włościańskich:	
1. w Rudawie i Radwanowicach (pow. Chrzanów) I rata	3.208 K.
2. w Szczebniach i Bierówce (pow. Jasło)	2.900 „
3. w Roztokach (pow. Jasło)	1.834 „
4. w Czeluśnicy (pow. Jasło) I rata	3.000 „ 10.942 „
c) na ubezpieczenie brzegów Wisłoka pod Białobrzegami (pow. Krosno)	3.780 „
d) na Regulację Lubaczówki pod Rudawą, II rata	5.288 „
e) na regulację Szklą pod Łazami i Charytanami I rata	4.922 „
f) na osuszenie gruntów w Wierchosławicach i Rudce (pow. Tarnów)	3.800 „
g) na osuszenie przysiółka Wydrze ad Grębów (pow. Tarnobrzeg)	7.550 „
h) na osuszenie łąk i pastwisk w Hruszowie i Budomierzu (pow. Jaworów)	2.314 „
i) na osuszenie gruntów w Jabłonówce i Pobużanach (pow. Kamionka)	9.648 „
k) na osuszenie gruntów w Pinianach, Kalinowie, Koniuszkach siemianowskich i Chłopczykach, (pow. Sambor i Rudki) I rata	16.250 „
l) na osuszenie gruntów w Żurawnie i Pobereżu (pow. Żydaczów) I rata	6.600 „
m) na osuszenie gruntów w Hanowcach i Popławnikach (pow. Rohatyn), zasiłek dodatkowy	2.000 „
n) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:	
1. w Nowym Targu	1.000 K.
2. w Olesku i Kontach	700 „
3. w Stojanówce i Wolicy baryłowej	1.000 „
4. w Ożomli	500 „
5. w Hnilicach wielkich	500 „
6. w Ubiniu	500 „
7. w Glinianach	500 „
8. w Czernicy	1.000 „
9. w Żukowie	1.000 „
10. w innych miejscowościach kraju	2.000 „ 8.700 K.

o) na subwencyonowanie fabryk drenarskich	10.000 K.
p) do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 „
Ogółem	104.594 K.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek III. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm powiększa personal biura melioracyjnego o jednego inżyniera I. klasy z powodu utworzenia ekspozytury tego biura w Jarosławiu, która w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. marca 1899 z początkiem roku 1900 ma być otwartą.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek IV. komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm uchwała ./. załączone projekty ustaw:

1. o regulacji potoku Pustej (Radosławki) z dopływami.

2. o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

3. o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Przegnojówce z dopływami.

U s t a w a

z dnia o regulacji Potoku Pustej (Radosławki) z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacja Pustej (Radosławki) od Sołotówki do ujścia potoku Majdan wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1899 preliminarz kosztów robót na 832.000 kor.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym

projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy, włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 40 procent preliminarzowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztę preliminarzowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych, w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a), b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry, z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 10 czerwca 1892 Dz. u. kraj. nr. 43.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem któremu podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia o regulacyi potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami w powiatach Kamioneckim, Złoczowskim i Brodzkim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1899 preliniujący koszta robót na 370.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy, i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego. Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliniowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 dz. u. kr. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c). wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację Państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Blizsze szczegóły, co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki, określi statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a) b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry, z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rówów;

2. z grzywem nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 10 czerwca 1892 Dz. u. kraj. Nr. 43.;

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, tudzież innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namieśtnictwem, któremu podobnie jak spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Przegnojówce z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 16. października 1895 Dz. u. kraj. Nr. 75, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku

Przegnojówce do stawu w Zieniowie do młyna w Krzywicach z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 16. października 1895 Dz. u. kr. Nr. 75.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od roku 1900 do roku 1902 włącznie po 1.000 koron, czyli razem 2.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1899 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 16. października 1895 Dz. u. kr. Nr. 75, niemniej też niezuczyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych

czajnych wydatków na utrzymanie, braku-
jąca reszta rozłożona zostanie, niezależnie
od stałych datków rocznych w §. 2. usta-
nowionych, po połowie na fundusz kra-
jowy i spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego spra-
wuje stosownie do postanowienia §. 7.
ustawy z dnia 16. października 1895 Dz.
ust. kr. Nr. 75. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie
wpływać mają do kasy krajowej w pół-
rocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia
i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konku-
rencyjnych zajmie się spółka wodna we-
dług miary ustanowionej w prawie obo-
wiążującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych ro-
bót regulacyjnych jak łożysk potoków,
ubezpieczeń płotkami, darniami i brukiem
kamiennym, skarp brzegów, szluz, prze-
pustów, mostów i brodów, tudzież rowów
osuszających, jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez
łożyska potoków i rowy oraz pojenie zwie-
rząt w innych miejscach, aniżeli do tego
przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku,
lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków i ro-
wów;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy
bez zezwolenia Wydziału krajowego na
skarpach potoków i rowów;

e) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa me-
try po obu stronach brzegów Przegnojówki
i potoku Jaktorowskiego a na pół metra
od rowu.

§. 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile
nie będą podlegać przepisom powszech-
nej ustawy karnej, karane będą według
przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia
14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz
ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u.
kr. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orze-
czonem będzie co do obowiązku wynagro-
dzenia szkody, usunięcia zmian własno-
wolnych, zaniechanie rozpoczętych robót
i wogóle, co do przywrócenia do pierwot-
nego stanu.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim
Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie
żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy
szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej u-
stawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej
ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem gło-
sowaniu uchwala cały projekt ustawy *en
bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek spra-
wozdawcy przystąpić do trzeciego czytania
bez czytania, uchwala Izba powyższy pro-
jekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czy-
tania.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm przyznaje na rok 1900 dota-
cę na konserwację robót regulacyjnych na
potoku Przegnojówce w kwocie 1000 koron.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek
VI. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy
do wydatkowania kwot preliminowanych
w rubryce XIII. dziale B) na rok 1900 do

końca lutego 1902 a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek VII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. Jak najrychlej przedłożył do Najwyższej sankcji uchwalony dnia 9. lutego 1897 projekt ustawy o regulacji górnego Dniestru z dopływami;

2. na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w roku 1900 zasiłek 10000 koron z państwowej dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

Przemawia p. Średniawski, i wnosi następującą poprawkę: jako ustęp 2. VIII. wniosku komisji: „ażeby powiększył fundusz na zabudowanie potoków górskich“, a ustęp dzisiejszy 2 VIII wniosku komisji, pozostaje jako 3-ci.

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, i oświadcza, że zgadza się na poprawkę p. Średniawskiego z tą zmianą, by w proponowanej poprawce opuścić słowa „na zabudowanie potoków górskich“, tak, że poprawka p. Średniawskiego opiewałaby: „2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby powiększył fundusz melioracyjny“.

P. Średniawski oświadcza, iż zgadza się na zmianę swej poprawki, według wniosku p. sprawozdawcy.

Izba uchwala wniosek VIII. komisji, wraz z poprawką p. Średniawskiego zmienioną przez p. sprawozdawcę, na co p. Średniawski się zgodził.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dalsze obwałowanie prawego brzegu Wisły pomiędzy Podgórzem a Niepołomicami w możliwie najkrótszym czasie podjął.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek IX. komisji.

Sprawozdawca czyta:

X. Petycyje LS. 178 miasteczka Maków, o regulację Skawy, LS. 559 gminy Łączki o regulację Dunajca, LS. 536 miasta Halicza o regulację Łukwi i LS. 802 gminy Lisiatycze o regulację Stryja odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględniania.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek X. komisji.

Sprawozdawca czyta:

XI. Petycyje LS. 93 gminy Gawłówek, o wykonanie przekopu na Rabie, LS. 778 gminy Luteza, o regulację Stobnicy, LS. 821 miasta Rzeszowa, o regulację Mikoszek, LS. 1399 Feliksa Leszczyńskiego, o subwencję na drenowanie, L. 1484, gminy Hankówka o regulację Jasiołki, LS. 1606 gminy Przylasek rusiecki o zmianę trasy lewego wału Wisły w powiecie krakowskim, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględniania.

Izba bez rozprawy uchwala XI. wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisji budżetowej, o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1900.

Przemawia p. Zaleski i wnosi na zamknięcie posiedzenia z powodu spóźnionej pory i wątpliwego kompletu.

Marszałek oświadcza, iż formalny wniosek p. Zaleskiego na zamknięcie posiedzenia podda pod uchwałę Izby, a jeżeli okaże się brak kompletu, zarządzi zamknięcie posiedzenia.

Marszałek oświadcza, że w Izbie rzeczywiście nie ma kompletu i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Zważywszy, że w powiecie pilźnieńskim, w gminie Przeczycza płynie woda Wisłoka, w tej wodzie niema mostu i nie było odpowiedniego przewozu łodzią, Wydział powiatowy pilźnieński wprawdzie postarał się i sprawił łódź i linię drucianą w r. 1899, to kosztuje przeszło 1.200 koron a do użytku nie doprowadził, bo łódź na wodzie przywiązana do słupa a lina na brzegu leży i to się wszystko niszczy, a ludność musi objeżdżać 11. kilometrów chcąc przejechać z Brzostku do Jodłowy a z Jodłowy do Brzostku, gdzie jest sądownictwo i w tych dwóch miejscach odbywają się targi co drugi wtorek.

Przeto podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czyby nie raczył wglądnąć na tamtejszy Wydział powiatowy w Pilźnie, ażeby przeprowadził łódź do przewozu publiczności, która na tem cierpi.

Lwów, dnia 30. kwietnia 1900.

Interpelant:

Data :

Ostapczuk, Kramarczyk, Wójcik, Milan, Hamorak, Szwed, Nowakowski, Bernadzikowski, Bojko, Styła, Stojalowski, Krempa, Średniawski, Niebyłowiec, Winniczuk.

I n t e r p e l a c y a

do JWielm. Pana Komisarza rządowego.

Rezolucją z 12. lutego 1898, ponawiając uchwały swe z dnia 17. października 1884 i z dnia 13. lutego 1894, wezwał Sejm Rząd, aby między innemi przystąpił do regulacji granicznego Dunajca od ujścia Białki do Szczawnicy, oraz Białki tatrzańskiej. Ponieważ do tej chwili Rząd tego nie uskutecznił mimo ogromnych szkód, jakie rokrocznie wyrządza zwłaszcza Białka, zmieniając ciągle swe koryto i zamieniając uprawne pola w szutrowiska i grożąc zalaniem wsi Dębno oraz zniszczeniem drogi krajowej, co tem łatwiej nastąpić może po

uregulowaniu po stronie węgierskiej tej rzeczki, co już w zeszłym roku na przeszczeni gminy Nowej Biały rozpoczęto; przeto podpisani zapytują w jakim stadyum znajduje się regulacja tych rzek i czyby Wysoki Rząd nie był skłonny ze względu na powyżej przytoczone momenta jak najszybciej do regulacji przystąpić:

Interpelant:

Dr. J. Bednarski

Jabłoński, Górka, Średniawski, Potoczek, Jakliński, Wiśniewski, E. Michałowski, Karol Dzieduszycki, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Rayski, Klemensiewicz, Karatnicki, Dr. Olpiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do JWgo. Pana Komisarza rządowego w sprawie niezłatwiania rekursów, podań przez Władze polityczne w przepisany czas.

Już to niejednokrotnie posłowie ludowi podnosili nadużycia władz, niezłatwienie podań, rekursów, urgensów w przepisany czas, a jednak w kraju naszym Władza polityczna jakby na upor ustawicznie trwała na tej stopie, albo wcale takowych nie złatwia, albo bardzo mało i sprawy ważne leżą od kilkunastu lat w starostwach i Namiestnictwie, zostawiając strony interesowane na pastwę losu, do nieskończoności — oto na fackie przykład:

Gmina Bobrowa obecnie należy do macierzystego kościoła Przecławskiego w powiecie mieleckim, a do powiatu politycznego ropeczyckiego.

Oddalona tedy jest od kościoła w Przecławiu przeszło 12. kilometrów, gdzie tak daleką drogę w sprawach religijnych odbywać wierni muszą, chociaż pod nosem kościoła Nagoszyński tylko o dwa kilometry się znajduje.

Z tego powodu jeszcze przed rokiem 1860 poczynili katolicy gminy Bobrowa starania o przyłączenie ich do kościoła pa-

rafialnego w Nagoszynie a odłączenie od kościoła i parafii Przecławskiej, nadto, że do powiatu ropczyckiego jako politycznego należą.

Jest tedy faktem, że przed 40 laty starania tejże gminy nie odnoszą skutku. Akta leżą w Namiestnictwie już od dłuższego czasu, — urgensa, prośby o przespieszenie bez odpowiedzi na nie się zdają, a ludność tejże gminy wystawiona na różnorodne dotkliwie materyalne i moralne straty, oczekuje beznadziejnie wyniku, tracąc wiarę w sprawiedliwość, a tem bardziej zaufanie do Rządu.

Zważywszy, że niezafatwienie od wielu lat zalegających podań, próśb, rekursów, urgensów jest w naszym kraju na porządku dziennym, któreto wzbudzają nienawiść, nieufność a nawet oburzenie do Władzy i Rządu, — zapytujemy tedy podpisani JWgo Pana Komisarza rządowego, czy i kiedy sprawa ta załatwioną zostanie i dla czego od 40 lat dotychczas Władze nie uznały za stosowne z tak ważnych powodów przydzielić gminę Bobrowa do kościoła parafialnego w Nagoszynie, nadto co uczynić zamysła, ażeby nadal zaległe w biurach podania w przepisany czasie załatwione zostały?

Lwów, dnia 1. maja 1900.

Interpelant:
Krempa

Średniawski, Okuniewski, Kramarczyk, Styła, Data, Bojko, Winniczuk, Niebyłowiec, Ostapczuk, Milan, Wójcik, Bernadzikowski, Nowakowski, Hamorak.

Sekretarz p. Andrzej Potocki czyta:

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego

Listem otwartym z daty 2. listopada 1899 zarzucił Wydziałowi krajowemu Dr. Józef Pawłowski, b. kierownik krajowej niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach, że bez podania powodów został wydany ze

zajmowanego stanowiska, list zaś otwarty zbyt milczeniem i nie odparto ciężkich oskarżeń na Wydział krajowy.

Z listu zacytowanego jako dokumentu publicznego widać, że administracya szkoły w Kobiernicach, była znakomicie prowadzona, co i ze sprawozdań szkoły jest widoczne.

I tak w roku 1896, kiedy Dr. Pawłowski nie był kierownikiem Kobiernickiej szkoły, deficyt gospodarstwa wynosił 1.005 złr. w r. 1897, jesienią po zbiorach kiedy Dr. Pawłowski objął szkołę, deficyt wynosił 2.525 złr. a w r. 1898, gdy on prowadził szkołę i gospodarstwo, deficyt wynosił tylko kwotę 261 złr. na co jednak Wydział krajowy w swoich sprawozdaniach nie zwrócił na to uwagi, chociaż poprzednio wymienione deficyta podawał do wiadomości.

Za kierownictwa Dr. Pawłowskiego budżet szkoły kobiernickiej znacznie się zmniejszył, w roku 1898 dotacya z funduszu krajowego wynosiła 9.458 złr. a po roku gospodarowania Dr. Pawłowskiego spadła na kwotę 8.939 złr.

Z Horodenki za haniebną służbę i gospodarkę przeniesiono Bastgena z awansem na dyrektora średniej szkoły w Czernichowie, gdy i tam stwierdzono jego nadużycia, to jeszcze wyznaczono mu emeryturę, zaś z D-rem Pawłowskim postąpił Wydział krajowy zupełnie przeciwnie, mimo, że na to sobie nie zasłużył. Chyba, że za to został wydany, że nie kierował się serwilizmem wobec p. Czeczka.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Za jakie przestępstwo został Dr. Pawłowski tak nagle i bezwzględnie usunięty ze służby krajowej, skoro prowadzone przez niego szkoły w Horodence i Kobiernicach podniosły się moralnie i naukowo, czego dowodem zwiększona frekwencya.

2) Czy Wydział krajowy skłonny jest przyjąć bezzwłocznie D-ra Pawłowskiego do służby krajowej, ewentualnie w razie od-

mowy czy nie czuje się w obowiązku choć względnie materyalną krzywdę, wyrządzoną D-rowi Pawłowskiemu wynagrodzić, który dla uzyskania stabilizacji na żądanie Wydziału krajowego przyjął austriackie obywatelstwo i dziś, będąc tak bezwzględnie i bez podania powodu usunięty ze służby, nie może znaleźć miejsca w Galicyi, zaś do zaboru rosyjskiego ma powrót zamknięty.

A zauważyć należy, że po pięciu latach uczciwej i gorliwej służby należałaby mu się stosowna odprawa.

3) Czy prawdą jest, że Wydział krajowy skłonny nie jest wypłacić D-rowi Pawłowskiemu zaległe 240 złr. tytułem odszkodowania za zniszczone meble przy przenoszeniu się z Horodenki do Kobiernic, czego Wydział krajowy odmówił mu wbrew uchwalonej przez Sejm ustawie służby krajowej z r. 1884 (§. 4. Aleg. g. str. 16 i §. 44. oddział IV).

4) Czy prawdą jest, że Wydział krajowy ściągnął D-rowi Pawłowskiemu z wynagrodzenia za kurs rolniczy za odnowienie mieszkania, kiedy to powinno być uskutecznione na rachunek funduszu krajowego, co zresztą obiecał Wydział krajowy D-rowi Pawłowskiemu w piśmie LW. 59018/97.

5) Czy prawdą jest, że Wydział krajowy do tej pory nie załatwił partykularza kosztów podróży D-rowi Pawłowskiemu z okazji wycieczki naukowej z kursem nauczycieli ludowych w kwocie 23 złr. 98 ct.

Ponieważ, że D-rowi Pawłowskiemu stała się krzycząca niesprawiedliwość, podpisani zwracają się do Wydziału krajowego o odpowiedź w tej mierze i to jeszcze w tej sesyi na najbliższem posiedzeniu Sejmu.

Lwów, dnia 1. maja 1900.

Interpelant:

Wójcik

Średniawski, Krempa, Styła, Milan, Nowakowski, Bernadzikowski, Winniczuk, Bojko,

Niebyłowiec, Okuniewski, Stojałowski, Ostapczuk, Klemensiewicz, Kramarczyk, Żardecki, Słotwiński, Warzecha, Olpiński, Soleski, Rotter, Data.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie taks wojskowych.

Bardzo wiele kłopotów i ciężarów przysparzają ludności taksy wojskowe. Przedewszystkiem dotykają one dotkliwie ludność przez to, że wymierzane bywają nierównomiernie, są nawet fakta na to, że z tysiąca morgów płaci się 2 fl. i 12 morgów także 2 fl. Ściąga się je nawet od takich biedaków, dla których skromny zarobek dzienny stanowi całe utrzymanie. Aby uzyskać uwolnienie, potrzeba łożyć tyle zachodów i kosztów z tem połączonych, że to w rezultacie jeszcze więcej wyniesie. — Nie mając czem zapłacić, narażeni są ci biedacy na egzekucye i zagrabienia jedynego nieraz ubrania.

W innych wypadkach, z powodu niedokładnego prowadzenia ewidencji, ściąga się nawet od takich, którzy płacić nie są obowiązani. Szczególnie reklamanci zapisani do opłaty taksy, skoro następnie zostaną uznani za zdolnych do służby i do linii powołani, muszą najczęściej mimo to opłacać taksy wojskowe, bo ich zaniedbano wykreślić w dotyczących księgach. — Dowody. 1) Mikołaj Bobak z Beska, powiat Sanok, został powołany do czynnej służby i pełnił ją a mimo to ściągnięto od niego przez 6 lat po 2 fl. rocznie — sumę 12 zł. 2) Józef Szałankiewicz także z Beska, mimo reklamacyi powołany do wojska odbył przepisana służbę, a jednak takse przez dłuższy czas płacił a straciwszy więcej przy wydobyciu jej, aniżeli mu się należało, ledwie otrzymał zwrot. — Mikołaj Bobak zaś pomimo wszelkich próśb dotychczas nie otrzymał.

Zważywszy, że liczne zgromadzenia ludowe jednomyślnie się oświadczyły za

zniesieniem taks wojskowych. Zważywszy że opłata ta jest dotkliwą, bo spada na ludzi młodych, nie mających do zabezpieczenia bytu. Zważywszy, że pobór jej nie jest niezem usprawiedliwiony, bo wszakże nie jest wina za niezdolnego do służby uznanego, iż takim jest. Podpisani zapytują:

Czy Wysoki c. k. Rząd zamierza i jak rychło znieść tak zw. taksy wojskowe, a z nim to nastąpi, czy Wysoki c. k. Rząd zechce dopilnować prawidłowego ściągania tychże taks i zapobiedz takim nadużyciom, jak tu wyszczególnione.

Lwów dnia 1. maja 1900.

Interpelant:
Milan

Ostapczuk, Bojko, Data, Szwed, Warzecha, Krempa, Potoczek, Styła, Średniawski, Bednarski, Niebyłowiec, Dr. Bernadzikowski, Nowakowski, Winniczuk, Okuniewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Milana i towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie konkurencyi kościelnej.

Gmina Kostarowce, powiat Sanok, tworzyła od dawna i aż dotąd tworzy dla siebie odrębną parafię. — Posiada własną cerkiew, plebanję z zabudowaniami gospodarskimi i t. p. Aż do ostatnich czasów posiadała też ta parafia własnego samoistnego duszpasterza. W ostatnich latach zniesiono duszpasterza w Kostarowcach a obowiązki duszpasterskie w parafii w Kostarowcach poruczono proboszczowi z Czerteża. Z tego zapewne połączenia wynikło, że cerkiew w Kostarowcach poczęto uważać za filię cerkwi w Czerteżu i gdy świeżo rozpisano konkurencyę na restauracyę cerkwi i plebanii w Czerteżu usiłują a nawet pociągali pomimo sporu parafian Kostarowieckich do tej konkurencyi.

Świeżo zaś zagroził i wpisał komitet czerteski Kostarowianom konkurencyę na budynki plebańskie w Czerteżu.

Zauważyć wypada, że starostwo w Sanoku odrzuciło zażalenie przeciw temu przez parafian Kostarowskich wniesione.

Zważywszy, że domaganie się od parafian Kostarowskich konkurencyi na cerkiew, zabudowania plebańskie i t. p. jest bezprawne, albowiem jak filie samoistne, tak też zwłaszcza cerkwie, które od dawien dawna były samoistnymi wolne są od konkurencyi na inne cerkwie. — Zapytują podpisani:

Dlaczego władza dotycząca pozwała na wciąganie parafian z Kostarowiec od konkurencyi na cerkiew i plebanję w Czerteżu, skoro Czerteż nie przyczynia się do utrzymania cerkwi w Kostarowicach.

Lwów dnia 1. maja 1900.

Interpelant:
Milan

Ostapczuk, Bojko, Średniawski, Data, Bednarski, Szwed, Bernadzikowski, Warzecha, Nowakowski, Krempa, Winniczuk, Potoczek, Okuniewski, Styła.

Sekretarz p. Karatnicki czyta:

I n t e r p e l a c y a
do p. Komisarza rządowego!

Dodatkowo do wniesionej na dniu 28. kwietnia 1900 interpelacyi w sprawie nielegalnego wpływania Władz na wybory gminne, zapytują podpisani, jak usprawiedliwi c. k. Namiestnictwo jeszcze następujące fakta:

1) Powiat Borszczów, gmina Skowiatyn. — W Skowiatynie urzęduje naczelnik gminy, Proć Szczur, jeszcze od roku 1892, to znaczy już rok dziewiąty. Wybory nowej Rady gminnej odbyły się jeszcze w roku 1898, ale dotychczas jeszcze nie zostały zatwierdzone z nieznanym członkom gminy powodów. Z tego powodu nowa Rada dotychczas jeszcze się nie ukonstytuowała i nie objęła urzędowania. W ten sposób Proć Szczur, wójtuje już dwa lata nieprawnie

po za oznaczony ustawą czas z łaski pana Starosty i Wydziału powiatowego, a tę osobliwą łaskę zjednał on sobie następującemi „zasługami“:

1) Oprócz urzędu wójta, spełnia on jeszcze nieprawnie urząd oglądacza bydła i oglądacza zmarłych:

2) w czasie swego urzędowania (razem ze starą Radą gminną) posprzedawał gminne place i ulice swoim krewnym za pół darmo ze stratą gminy;

3) niedbalstwem i niesumiennością doprowadził kasę pożyczkową gminną do całkowitego upadku, dłużnikom kasy, którzy są jego poplecznikami, porobił wielkie opusty zarówno w procentach, jak i w kapitale ze szkodą dla gminy. Na żądanie członków gminy lustrator Wydziału powiatowego, a następnie delegaci Wydziału krajowego przeprowadzili skontrum kasy gminnej, i rozumie się, znaleźli wszystko w porządku, bo i jakże może być inaczej u „porządnego“ wójta, który

4) występuje wrogo przeciw miejscowej czytelnicy i prześladuje członków czytelnicy na każdym kroku jako buntowników, a nawet urządza napady nocne na ich chaty.

2) Powiat Przemyślany; gmina Korzelica. Dwa lata mija, jak skończył się peryod wyborczy, i rok, jak odbyły się wybory nowej Rady gminnej. Przy wyborach był obecnym komisarz rządowy. Pomimo tego protest do dnia dzisiejszego nie może być załatwiony, i gminą rządzi Nykoła Andruszyk, notoryczny pijak i zarobnik wyborczy.

3) Powiat Stryj, gmina Uher-sko. W jesieni 1891 roku, Rada gminna w Uher-sku, powiatu stryjskiego, wybrała wójtem Iwana Bisyka (nomen omen). Jego wójtowanie odznacza się przedewszystkiem silnem popieraniem żydów, a zwłaszcza Leiby Seemanna. Szynek Leiby Seemanna, pomimo przeciwnej uchwały Rady gminnej, był bardzo często do godziny 1. w nocy, a nawet przez całą noc otwarty. Tam od-

bywały się bardzo często zakazane gry w ferbla, w czym pan naczelnik zawsze rejdował. Tymczasem w zarządzie majątkiem gminnym panował największy nieład, tak, że w lecie 1897 lustrator stryjskiego Wydziału powiatowego, p. Goszkowski, odkrył przy obrachunku w kasie gminnej defraudację na 320 zł. 50 ct. w. a., której dopuścił się wójt Iwan Bisyk. Za to zasuspendowało go Starostwo stryjskie w porozumieniu z Wydziałem powiatowym, pismem z dnia 8. listopada 1897 do L. 26.719. W tym czasie toczyły się przeciw Iwanowi Bisykowi w stryjskim sądzie obwodowym śledztwo karno-sądowe, i z obawy, by nie dostać się do „Iwanowej chaty“, albo, jak teraz mówią, do „Panteonu“, złożył Iwan Bisyk do kasy gminnej zdefraudowaną sumę 320 zł. 50 ct., a wtedy, po czterech miesiącach, Starostwo stryjskie zdjęło z Iwana Bisyka suspensję i pismem z dnia 11. marca 1898, l. 7245 oddało mu urzędowanie.

Dnia 25 lutego 1898 podczas (suspensyi Iwana Bisyka) przeprowadził zastępca wójta, Iwan Natynka, na polecenie Starostwa nowe wybory Rady gminnej w Uher-sku, przy najściślejszem zastosowaniu wszystkich przepisów ustawy (gminnej ordynacyi wyborczej), — gdyż i wybory były plakatami w oznaczonym przez ustawę terminie prawnie ogłoszone, i listy wyborcze ściśle i należycie ułożone, leżały przez 4 tygodnie w kancelaryi gminnej do przeglądu dla wszystkich wyborców, i komisya reklamacyjna załatwiła wniesione reklamacye. Wszystkich Radnych wybrano albo jednogłośnie, albo bardzo wielką większością głosów, a wszyscy wyborcy, co do jednego, byli uprawnieni do głosowania i oddali swoje głosy wedle własnej woli i przekonania. Podczas wyborów panował jak największy porządek i spokój, jak to widać z aktów wyborczych, słowem były to w prawdziwym tego słowa znaczeniu wybory legalne, — jakby nie w Galicyi, bez najmniejszego nawet cienia jakiegokolwiek nieprawidłowości, a jednak te wybory miały jedną małą wadę! „Jaką?“ spytajcie! A po

prostu taką, że skład nowej Rady nie podobał się tutejszemu dzierżawcy propinacji, Lejbie Seemannowi, ani też dotychczasowemu wójtowi Iwanowi Bisykowi a to z tego powodu, że ten ostatni, chociaż wybrany na radnego, nie miałby w nowej, dotychczas niezatwierdzonej Radzie, ani jednego głosu za sobą i nie zostałby ponownie wybranym na wójta. A znowu co znaczy Lejba Seeman w Uherku, gdyby Iwan Bisyk nie był wójtem! To też długo i szczerze naradzali się dwaj wierni przyjaciele, Lejba i Iwan, a rezultat tej narady był taki, że Lejba Seemann razem z kilku swoimi zausznikami i sługami wniósł zarzuty, (protest) do Namiestnictwa przeciw prawnie przeprowadzonym wyborom Rady gminnej, ponapisywawszy w tym proteście same kłamstwa i wymysły, ażeby przedłużyć nadal rabunkowe panowanie swego przyjaciela i opiekuna Iwana Bisyka i z jego wójtostwa ciągnąć dla siebie jak największe zyski.

Lejba Seemann, powiada ludziom wyraźnie, że chociaż te wybory zostały prawnie przeprowadzone, to jednak mimo tego nie zostaną one przez 6 lat zatwierdzone i Iwan Bisyk będzie bez wyboru 12 lat urzędował, bo on, Lejba Seemann, tak chce, gdyż, jak powiada, ma wielki wpływ i protekcję w Starostwie, i co zechce, to w Starostwie może zrobić. Na to są wiarogodni świadkowie, którzy słyszeli te słowa Lejby, naruszające w wysokim stopniu powagę c. k. politycznej Władzy powiatowej. I stała się rzecz dziwna i nieprawdopodobna! Pomimo deputacyi członków gminy do Starostwa i pomimo dwurazowej audyencyi tej deputacyi gminy w Namiestnictwie, pomimo kilkakrotnych urgensów, zapewnienia nadradcy Hutha, że sprawa zostanie jak najrychlej i wedle sprawiedliwości załatwiona, pomimo kilkakrotnego przesłuchania licznych świadków w tej sprawie przez c. k. Starostwo, tudzież pomimo

sprawdzenia nieprawdziwości zarzutów, podanych przez żyda w proteście, **po upływie dwóch lat i dwóch miesięcy** od czasu wyboru nowej Rady (od 25. lutego 1898), nie może gmina Uhersko doczekać się zatwierdzenia nowo wybranej Rady, — a Iwan Bisyk wójtuje nieprawnie już 9 lat!

4) Powiat Złoczów, gmina Podłysie. W marcu r. b. minęło siedm lat, jak urzęduje stara Rada gminna, ale ponieważ wójt przy wyborach głosuje zawsze za kandydatem starościńskim, przeto Starostwo złoczowskie nie chce rozpisywać nowych wyborów gminnych.

5) Powiat Husiatyn, gmina Czarnokońce wielkie. Dnia 21. lutego 1899 odbyły się nowe wybory gminne. Stary wójt i dziedzic wnieśli protest, który dotychczas nie został załatwiony. Nowa Rada składa się z członków czytelnicy, stara zaś z pijaków i chruniów.

Interpelujący:

Dr. Okuniewski w. r.

Krempa, Winniczuk, Średniawski, Niebyłowiec, Ostapczuk, Wójcik, Nowakowski, Hamorak, Bojko, Wachnianin, Kramarczyk, Data, Żardecki, Warzecha.

Interpelacya

posła Łazarza Winniczuka i towarzyszy do W-go Pana Komisarza rządowego

Gmina Uhorniki w powiecie Stanisławowskim narażoną jest na nieustanne szkody ze strony garnizonu Stanisławowskiego.

Wojsko, stacyonowane w Stanisławowie, i to wszelkiej kategorii, jak: piechota, konnica, artylerya, odbywa rok rocznie manewry i ćwiczenia na pastwisku wspomnianej gminy i wyrządza jej szkodę, którą taksatorowie z obcych wsi ocenili w ostatnim roku na 300 koron.

Te egzercyrki odbywa wojsko na wiosnę i wtedy tak zmiesi całą trawę na błoto, że

potem z pastwiska przez cały rok prawie żadnej korzyści niema. Gmina udawała się ze skargą do wszystkich władz kompetentnych, ale to wszystko na darmo, gdyż przyrzeczenie jednej z komisyj wojskowych, że więcej nie będą po tem błocie ćwiczeń odbywać, okazało się nie prawdziwem, i w roku bieżącym ćwiczenia wojskowe odbywają się, jak dawniej.

Gmina Uhorniki żądała odszkodowania, ale wojskowość wysłała komisję dla zbadania strat we dwa miesiące po ćwiczeniach wojskowych, trawa za ten czas podniesie się, — no, i komisya oszacowała n. p. zeszłego roku całą szkodę na 12. koron! Rozumie się, że gmina nie przyjęła takiego odszkodowania.

Na to c. k. Starostwa w Stanisławowie odpowiedziało gminie, że te ćwiczenia musi gmina znosić na swem pastwisku, gdyż to wojsko jest tak, jakby kwaterowane w Uhornikach, a to nieprawda, gdyż wojsko mieszka w swoich koszarach w Stanisławowie, a gmina Uhorniki nie nie zawiniła, by ją rok rocznie jedyną ze wszystkich gmin powiatu Stanisławowskiego karać kwaterunkiem całego garnizonu Stanisławowskiego.

Dodać należy, że gmina kupiła to pastwisko za pieniądze pożyczone w Banku krajowym, że oprócz rocznej raty 700 zł. zapłaci jeszcze 125 zł. podatku, a korzyści z tego pastwiska nie ma żadnej — to po prostu prywatnej własności gminy.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Jak Wysoki Rząd usprawiedliwi swoje postępowanie wobec gminy Uhorniki?

2) Co Wysoki Rząd zarządzi, by prywatna własność wsi Uhornik została uszanowaną?

We Lwowie dnia 30. kwietnia 1900.

Interpelant:

Łazarz Winniczuk

Nowakowski, Krempa, Słotwiński, Hamorak, Kulczycki, Wójcik, Styła, Wachnianin, Średniawski, Bojko, Fruchtmann, Barwiński, Niebyłowicz, Kostheim, Ostapczuk, Okuniewski, Kramarczyk, Karatnicki.

Marszałek oświadcza, iż interpelacye te stosownie do ich treści odstąpi p. Komisarzowi rządowemu i Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, iż w czwartek lub piątek t. j. dnia 3. względnie 4. maja 1900 roku umieści na porządku dziennym wybór zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu, następnie, że od 2. maja 1900 ma zamiar odbywać, oprócz rannych, także wieczorne posiedzenia Sejmu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 2. maja 1900 roku godzinę 10 rano, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz 4. m. 25. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.